

s tem se naredi kvasec (diastase), kateri močič u sladkor (cuker) promeni. Dalje se suši, razmelje, in s toplo vodo 35 do 40° C. meša (einmaischen), s tem se naredi mladinka (Bierwürze), ktera se kuha in hmelj se zdej pridava. In iz te tekočine se imenovani kamen po kapljah nareduje. Torej se mora žitni kamen u vodi razteči in drožje se pridjati, da redno kvasi, ker tudi kuhana mladinka se ohladiti in kvasiti mora. Žitnega kamna se dela več baž, to je, močnejši (porter) in slabši, za različno kvašenje zgornje in doinje in tudi s kvasnicami združeno. Ako se na en del kamna pridá kakih 8 delov, se dobí navadni ól. Gosp. prof. Balling v Pragi je že davno učil, kar je zdaj na Moravi, gosp. Rič, oskerbnik grajšine, na novo znajdel, fabriko naredil in privilegij dobil. Akoravno zdej žitni kamen ne bo še premagal, bo vendar toplejšim krajem, kjer se navadni ól delj časa ohraniti ne da, dosti pomagano.

Iz Tersta še vedno ne zvemo vesele novice, ktere tako željno in iskreno pričakujemo, da bi se bil naš Koseski že ozdravil. Po pismu od 14. t. m. še celó nič ne more iz postelje; vendar pravijo zdravniki, da se je zdravje na bolje obrnilo. Bog daj! da bi kmalo popolnoma bilo.

Iz Zgoničke srenje na Krasu. Od več strani so nam „Novice“ že kakošno posebno novico od letošnje gorke zime naznanile in povedale od več krajev po Slovenskim, da cvetó spomladanske (vigredske) rožice in se najdejo celó zrele jagode (smukovce). Al v naši srenji v Zgonički vasi se je pred malo časom na nekim sadnim vertu ne samo lepo cveteče hruševo drevo (zimnica) zapazilo, temuč — čujte čudovito novico! — mesca sredozimnika kinča zgorej imenovano drevó lep žlah ten sad, debelosti debeliga kostanja. Kaj taciga še nismo iz slovenskih krajev brali. [—]

Iz Logatca. Železnica od Logatca do Ivanjega Sela za 8 čuvajnicami vred, ki bojo na ti poti, se bo začela berž o spomladi delati; stroški podzidanja so predvarjeni blizo na 560.000 fl.

Iz Ljubljane. Predivnica gosp. W. in D. Molina v Ljubljani, ki je pred nekimi tedni delati nehala, dela spet; blizo 400 oseb živi od imenovane fabrike, ki so svoj kruh zgubili, ko se je unidan ustavila; sedaj ga spet imajo.

Novičar iz mnogih krajev.

Po nar višjem sklepu od 17. t. m. ima c. k. ministerstvo kmetijstva in rudarstva jenjati in opravila njegova deloma (kmetijske in gojzdnarske reči) c. k. ministerstvo notranjih oprav, deloma (rudnarstvo) pa c. k. ministerstvo denarstva prevzeti. Bivšemu gosp. ministru žl. Thinnfeldu je svetli cesar pri odstopu očitno zahvalo za marljivost v službi njegovi izrekel in mu c. k. red železne krone perve verste podeliti blagovolil. — Velike zasluge za Austrio poslaviti, je svetli cesar ukazal, naj se rajnemu slavnemu vojskovodu nadvojvodu Karl-nu (nadstricu cesarja) postavi na Dunaji veličansk spominek iz broná; podnožje naj bo 24 čevljev visoko, podoba (kip) rajnega nadvojvoda pa na konju 19 do 20 čevljev. Delo je izročeno kipotvórcu Fernkern-u, in ima zgotovljeno biti do leta 1858. — Truplo 13. t. m. v Botzen-u umerlega g. nadvojvoda Rainer-a bojo pripeljali na Dunaj v pokopališče cesarske rodovine h kapucinarjem. Rajni je zapustil udovo in 5 otrok, 4 sine nadvojvode in eno hčer, ki je omožena z kraljem Sardinskim; žalna obleka je vsi cesarski rodovini za 6 tednov predpisana. — Svetli cesar je določil osnovo politično-sodniških vradnij na Oger-skem; na čelu vsih vradnij stojí cesarsko namest-

ništvo, kakor v drugih deželah, ktero je pa v 5 oddelkov razdeljeno; predstojnik vsacega oddelka se imenuje deželni ga poglavarja namestnik. — „Oest. Cor.“ naznani, da vés denar v papirju našega cesarstva znese sedaj 350 milionov goldinarjev, in scer ga je za 155 mil. cesarskega, za 195 milionov pa banknega; v začetku lanskega leta ga je še bilo za 382 mil., tedaj se ga je pomanjšalo dosihmal že za 32 mil., ki so bili poplačani iz najetega posojila in potem sožgani; v ti meri se bo tudi naprej pomanjševal papirnati denar. — Železnice cesarske so zadnji mesec donesle 830.639 fl. od 160.168 prepeljanih ljudi in od 1.920.841 centov prepeljanega blaga. — Po „Praž. nov.“ se bojo somnji po celem cesarstvu na novo osnovali; pri ti prenarredbi ne misli nek vlada mestom, tergom in vasém sedaj navadnih somnje vzeti, vendar pa posebno tistim krajem somnje dovoliti, ki leže blizo železnice, ki so tedaj za nje nar bolj pripravni. — Sliši se, da postava za kmetijstvo sila važna, ki zadeva servitute ali službine pravice, ima priti kmalo na dan, ker so nasveti, ki jih je c. k. ministerstvo od deželnih komisij, ki so postavljene za oprostenje zemljiš, zvediti hotlo, že vsi ministerstvu predploženi. — Razglas zastran stanovitne razstave mnogoverstnega austrijskega blaga v Terstu se smé vsak dan pričakovati. — Zavolj vedno silniših roparstev v vojvodini serbski in temeškem banatu so tudi tukaj ojstre kazni iznovega oklicane. — Iz Černogore se ni te dni nič novega zvedilo; „Srb. dnevníku“ se scer iz Beligrada piše, da so Černogorci Osmana Pašata nabili in Skadar vzeli, al od nobene druge strani se dosihmal to še ni poterdilo; v „Terž. čas.“ se iz Kotra piše, da se je v Velemu, 6 ur od Černogorske meje, 8 tabrov (batalionov) turških vojakov iz Bosne snidilo, ki so ondi šotore napravili, h katerim vsak dan še večí armada pritiska. Na povelje Omer Pašata morajo razun Turkov tudi vsi ondašnji kristiani v vojsko iti, ki pa ne grejo radi. Tud Turki pravijo: „Čmu se bom bil, če moram kakor nevernik danak (davke) plačevati; naj se nam odpusti danak in šli bomo v vojsko kakor naši očetje za boga in vero Muhamedovo“. Turk namreč misli, da njegova vera je prava, zato v svoji aboti imenuje vsacega družega — nevernika, psa! Po „Ost. Cor.“ je kupil Omer Paša v Skadru 120 s srebrom okovanih pištol, ki jih hoče darovati tistim kristianskim glavarjem, ki se ne bojo zoper njega vzdignili. — Te dni so zasačili v Parizu 2 človeka, od kterih se sumi, dasta hotla Napoleona vstreliti. — 12. t. m. je bil tako krasen plés v hiši Napoleona, da že dolgo kaj tacega ne pomnijo. 2500 oseb je bilo povabljenih; Napoleon je plesal v kratkih hlačah in svilnih nogovicah, in ker nogovičarji mislijo, da namest dolzih hlač se bojo prihodnji kratke z nogovicami nosile in oni več zaslužka imeli, so mu poklonili zahvalno pismo za to.

Ponovljena prošnja.

Lani je vodstvo živinozdravnišnice Ljubljanske prosilo: naj bi se ji pošiljale vsaktere živinske bolestne reči in spake, ktere se pri zakljani ali cerknjeni živini po deželi večkrat najdejo, scer nobenega práda za šolo pa veliko vrednost imajo.

Letos ponovimo še enkrat to prošnjo, in ob enem naznamo, da nam je pridni Janez Ložar iz Tersina, ki je bil pred 2 letama eden nar boljših učencov v živinozdravniški šoli, čudovito kepo meze poslal, ki jo je po srečni operaciji poldrugo leto stari kobilici Antona Šendarja v Stobi izrezal, in tako živino otél. Ložarju se zahvalimo lepo za poslano reč in prosimo še drugikat kaj poslati. Vodstvo živinozdravnišnice.

Pogovori vredništva.

J. L. v T.: Svesti si zamorete biti, da „Novice“ naznanijo vsako postavo, ki pride na dan, kakorsnega koli zapopadka, če je važna za občinstvo.